

Myśl regionalna w języku, kulturze i praktyce społecznej - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Myśl regionalna w języku, kulturze i praktyce społecznej
Kod przedmiotu	09.0-WH-FGP-MJK
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia germańska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2020/2021

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	niemiecki
Sylabus opracował	dr Wolfgang Brylla

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Laboratorium	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Przez kilka ostatnich dekad regionalizm jako specjalistyczna dziedzina naukowa nie cieszył się zbyt dużą popularnością. Mikrohistorie opowiadane w skali lokalnej były w stosunku do makrohistorii czy też makronarracji traktowane po macoszemu. Nie liczył się regionalny wycinek tylko tzw. big picture, kontekst, zależności, koncert wielkich. Po 1990 roku, po latach politycznych transformacjom wzrasta zainteresowanie "małymi ojczyznami", czyli regionem, z którego się pochodzi, w którym się mieszka, z którym jest się związany. Przy czym małe ojczyzny nie są tożsame z tzw. patriotyzmem lokalnym, którego pierwotną intencją jest stereotypowe ukazanie "mojego" regionu przede wszystkim z pozytywnej perspektywy.

Północne rubieże Śląska, nazywane również Dolnym Śląskiem, na których leży Zielona Góra, wskutek powojennej restrukturyzacji "ziem odzyskanych" błędnie zostały określone mianem Ziemi Lubuskiej. Niezależnie od tego, jaką etykietkę przyłożymy do obszaru Środkowego Nadodrza, do czynienia będziemy mieć z regionem, ze swoistą małą ojczyzną, która jest opisywana (literatura), która się odbywa (kultura) i która akwiruje rzesze do wspólnych regionalnych projektów (wartość społeczna) mających na celu uświadomienie sobie historii tego miejsca, warunków geologicznych czy pomników natury.

Zajęcia przybliżą kwestie kulturalno-społeczne, jak i językowo-literackie oraz historyczne zielonogórskiego względnie śląskiego względnie lubuskiego regionu.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

Myśl regionalna jako temat przewodni zajęć zachęca do zagłębienia się w problematykę regionu/regionalizmu - na przykładzie regionu zielonogórskiego/śląskiego/lubuskiego tym bardziej, że jest on na tyle zróżnicowany historycznie, kulturowo czy społecznie, iż umożliwia dokładne analizy pojedynczych aspektów. Zaprezentowane i zbadane zostaną przejawy "małej ojczyzny" w literaturze poczynając od XIX wieku aż do teraźniejszości, kulturowe jej uwarunkowania kulturowe (Niemcy vs. Polacy), kulturalne (teatr, Holtei, Bierbaum Zielonogórskie Zagłębie Kabaretowe) oraz historyczne (do 1945 roku i "powrót do macierzy").

Metody kształcenia

wykład, praca grupowa, praca z tekstami (źródłowymi), projekt (referat/prezentacja), wycieczka, burza mózgów, dyskusja

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy filologicznej (oraz instrumentarium i wiedzy nauk pokrewnych, jak nauki społeczne, kulturoznawstwo, filozofia i inne)	KF1_U07	- bieżąca kontrola na zajęciach - dyskusja - odpowiedź ustna - praca pisemna - wypowiedź pisemna	Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy.	• KF1_K01	• dyskusja • odpowiedź ustna • praca pisemna • projekt • przygotowanie projektu • przygotowanie referatu • referat • wypowiedź pisemna	• Laboratorium

Warunki zaliczenia

aktywność na zajęciach, zaliczenie form sprawdzenia wiedzy (udział w prowadzonych dyskusjach, odpowiedź ustna, praca pisemna), zaliczenie pracy domowej (referat, prezentacja), udział w grupowym projekcie

Literatura podstawowa

1. W. Engel, N. Honsza (red.): *Kulturraum Schlesien. Ein europäisches Phänomen*. Wrocław 2001
2. W. Irgang, W. Bein, H. Neubach: *Schlesien. Geschichte, Kultur und Wirtschaft*. Köln 1995.
3. P. Chmiel, Z. Wąsik (red.): *Schlesien in der germanistischen Forschung und Lehre*. Wrocław 2010.
4. J. Bahl, K. Ullmann (red.): *Schlesien-Lexikon*. Mannheim 1980.
5. Z. Kłodnicki (red.): *Śląsk, Schlesien, Slezsko. Przenikanie kultur*. Wrocław 2000.
6. M. Hałub, A. Mańko-Matysiak (red.): *Śląska republika uczonych (tom 1 oraz tom 2)*. Wrocław 2004 oraz 2006.
7. M. Goliński (red.): *Dolny Śląsk. Monografia historyczna*. Wrocław 2006.
8. E. Clauss (red.): *Stadt und Landkreis Grünberg in Schlesien*. Heusenstamm 1971.
9. W. Strzyżewski (red.): *Historia Zielonej Góry. Dzieje miasta do końca XVIII wieku (tom 1 oraz tom 2)*. Zielona Góra 2011 oraz 2012.
10. Z. Chojnowski, E. Rybicka (red.): *Regionalizm literacki. Historia i pamięć*. Kraków 2017.
11. Z. Chojnowski, E. Rybicka (red.): *Regionalizm literacki w Polsce. Zarys historyczny i wybór źródeł*. Kraków 2016.
12. M. Mikołajczak, K. Sawicka-Mierzyńska, D. Zawadzka (red.): *Region a tożsamości transgraniczne. Literatura, miejsca, translokacje*. Kraków 2016.
13. J. Borzyszkowski, J. Damrosz, S. Dąbrowski: *Czym jest regionalizm?* Wrocław 1998.
14. K. Gieba: *Lubuska literatura osadnicza jako narracja założycielska regionu*. Kraków 2018.

Literatura uzupełniająca

1. W. Korcz: *Szkice z dziejów miast Środkowego Nadodrza*. Zielona Góra 1985.
2. M. Kuleba: *Topografia winiarska Zielonej Góry*. Zielona Góra 2010.
3. A. Worobiec: *Zielona Góra – miasto i województwo*. Zielona Góra 1995.
4. M. Ostrowski (red.): *Zielona Góra i okolice. Wędrówka śladami przeszłości / Grünberg und Umgebung. Auf der Suche nach den Spuren der Vergangenheit*. Zielona Góra 1999.
5. S. Kowalski: *Zabytki Środkowego Nadodrza*. Zielona Góra 1976.
6. K. Bartkiewicz (red.): *Ludzie Środkowego Nadodrza. Wybrane szkice biograficzne (XII-XX wiek)*. Zielona Góra 1998.
7. W. Świątkiewicz (red.): *Regiony i regionalizmy w Polsce współczesnej*. Katowice 1998.
8. M.W. Wanatowicz (red.): *Regionalizm a separatyzm - historia i współczesność. Śląsk na tle innych obszarów*. Katowice 1995.
9. M. Mikołajczak, E. Rybicka (red.): *Nowy regionalizm w badaniach literackich : badawczy rekonesans i zarys perspektyw*. Kraków 2012.
10. D. Kalinowski, M. Mikołajczak, A. Kuik-Kalinowska (red.): *Geografia wyobrażona regionu. Literackie figury przestrzeni*. Kraków 2014.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Piotr Krycki (ostatnia modyfikacja: 05-06-2020 13:02)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ